

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

การประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
The Evaluation of Administration of the “Moderate Class More Knowledge”
Project of the Pilot Schools under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1

สุธิดา ศรีปลั่ง (Suthida Sriplang)¹ ณัฐกานต์ ภาคพรต (Nuttagan Pacprod)²

กาญจนา บุญส่ง (Kanchana Boonsong)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน 1) บริบทของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 2) ปัจจัยนำเข้า 3) กระบวนการ และ 4) ผลผลิต ใน 3 ด้าน 4.1) ด้านผลกระทบ 4.2) ด้านประสิทธิผล 4.3) ด้านความยั่งยืน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต1 ที่เป็นโรงเรียนนำร่องโครงการ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” การศึกษา 2558 จำนวน 13 โรงเรียนโดยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 719 คน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินบริบท โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การประเมินกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) การประเมินผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4.1) ด้านผลกระทบ พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” อยู่ในระดับมาก 4.2) ด้านประสิทธิผล พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 4.3) ด้านความยั่งยืน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การบริหารจัดการเวลาเรียน โรงเรียนนำร่อง

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี kaolin_op@hotmail.com

² ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

³ รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี kanchana_boon@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this study were to evaluate 1) the administration context of the “Moderate Class More Knowledge” project of the pilot schools under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 2) input 3) process and 4) output. The output evaluation conducted in 3 aspects were ; 4.1) impacts 4.2) effectiveness 4.3) sustainability. The population of this study were the 13 pilot schools under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office participating in the “Moderate Class More Knowledge” project. The data was gathered from the samples which were school administrators, teachers, P.4-6 students and parents in total 719 people. The data was analyzed by using SPSS. The statistics used were frequency, percentage, $\bar{x}$ and SD. The results of the study were as follows: 1) The evaluation of the administration context as a whole was at a high level. 2) The evaluation of the input as a whole was at a high level. 3) The evaluation of the process as a whole was at a high level and 4) The evaluation of the output as a whole was at a high level. 4.1) The impact satisfaction of the teachers towards the “Moderate Class More Knowledge” project was at a high level. 4.2) The effectiveness satisfaction of the students towards the activities of project was at a high level and 4.3) The sustainability satisfaction of the parents towards the “Moderate Class More Knowledge” activities organized by the schools was at a high level.

Keywords: Project evaluation, Moderate class more knowledge, Project administration, Pilot schools

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำรัสในเรื่องการศึกษาว่า การจัดการเรียนรู้ต้องดูภาพรวมทั้งประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้นการสอนเนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงพระราชดำริให้มีการนำองค์ 4 แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นเทคนิคในการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้เก่งมากขึ้น โดยมีพระราชดำรินำทั้งสองเรื่องมาใช้ในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 1-2) แนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นโยบายหนึ่งของรัฐบาล คือ การลดเวลาเรียนภาควิชาการลง แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็กๆ ควรเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่าครูต้องใช้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากนโยบายการลดเวลาเรียนดังกล่าว จึงนำมาสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้โรงเรียนเรียนภาควิชาการ ถึงเวลาบ่าย 2 โมงครึ่ง หรือ เวลา 14.30 น. แต่เวลาที่โรงเรียนเล็กยังคงเหมือนเดิมตามกำหนดของแต่ละโรงเรียน ซึ่งมักจะเป็นช่วงบ่าย 4 โมง หรือ 16.00 น. ดังนั้นช่วงเวลาระหว่าง หลังเลิกเรียนจนกว่านักเรียนจะกลับบ้านซึ่งนักเรียนยังคงอยู่ที่โรงเรียน โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ให้นักเรียนปฏิบัติ และควรมีกิจกรรมที่มีความหลากหลายที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิด วิเคราะห์ ความมีน้ำใจต่อกัน การทำงานเป็นทีม และที่สำคัญควรมีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง การจัดกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเปิดให้เฉพาะห้องเดียวกัน หรือระดับชั้นเดียวกันบางกิจกรรมสามารถศึกษาหรือทำร่วมกันหลายระดับชั้นได้ เพื่อให้เด็กๆ รู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การมีปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาให้กับเด็กไทยต่อไป

การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของไทยนั้น สอดคล้องกับของหลายประเทศที่เป็นผู้นำด้านการศึกษาของโลก ที่เห็นพ้องกันกับแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่องของจิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐานการประกอบสัมมาชีพ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริง (กับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รัฐ และประเทศชาติ) โลกกำลังเปลี่ยนแปลง คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้จากผลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร และผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ผลการสอบ PISA ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนใช้เวลาจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นเวลา 7 หรือ 8 ชั่วโมงต่อวันเด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต อัดแน่นเนื้อหาวิชามากกว่าให้เรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กนักเรียนมีภาระงาน การบ้านมากเกินไป หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน เด็กเครียด และต้องเรียนพิเศษมาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากที่กล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้น้อมนำพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยเริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และมีสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการอย่างน้อยร้อยละ 10 ของจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมดครอบคลุมกระจายทุกสภาพพื้นที่ทั้งนอกเมืองในเมืองจำนวน 3,831 โรงเรียน ทั้งนี้ดำเนินการในสถานศึกษาทุกแห่งในปีการศึกษา 2559 สำหรับสถานศึกษาสังกัดอื่นให้พิจารณาดำเนินการตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2558 : 1)

โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติตระหนักถึงความสำคัญของการจัดโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จึงได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ พัฒนาตนเองตามความสนใจ ความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ และมีความสุขกับการเรียนรู้ เติบโตเป็นบุคคล ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนจึงน้อมนำนโยบายสู่การปฏิบัติโดยได้ จัดโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้กับนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2558 ขึ้น เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของการจัดทำโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จึงต้องมีการประเมินโครงการ เป็นการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถจะรับรองคุณภาพของการจัดกิจกรรมในระดับหนึ่งได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ในโอกาสต่อไป การประเมินผลโครงการมีระบบ และครบถ้วนทุกขั้นตอน จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่า โครงการใดควรจะได้รับพิจารณาให้การสนับสนุน และ โครงการใดควรจะให้การสนับสนุนในลำดับถัดไป ช่วยให้ข้อมูลป้อนกลับจากนักเรียนที่เป็นหัวใจของการเริ่มโครงการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ช่วยให้ทราบถึงผลผลิตโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป ถึงแม้ว่าการดำเนินโครงการต่าง ๆ ล้วนมีแต่จุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่พึงประสงค์เป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้ว ก็อาจจะมีผลผลิตบางส่วนที่ไม่พึงประสงค์เกิดตามมาด้วย

จากประโยชน์ของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจของผู้บริหาร เป็นแนวทางในการแก้ไขพัฒนาโครงการต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาและศึกษาอยู่ในสาขาบริหารการศึกษา จึงสนใจจัดทำวิจัยเรื่องการประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อทราบถึงรายละเอียดด้านบริบทสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิต ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดโครงการเพื่อให้ได้ข้อมูลผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสมต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบทของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
3. เพื่อประเมินกระบวนการของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
4. เพื่อประเมินผลผลิตของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ประกอบด้วย
 - 4.1 ด้านผลกระทบ
 - 4.2 ด้านประสิทธิผล
 - 4.3 ด้านความยั่งยืน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนและออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนนาร่อง โครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เริ่มดำเนินโครงการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มีทั้งสิ้น 13 โรงเรียน จำนวน 3,361 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Samples) ให้ผู้บริหารทุกคนตอบแบบสอบถาม ครูผู้สอน ใช้วิธีการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 86 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ใช้วิธีการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน และ ผู้ปกครอง จำนวน 310 คน จำนวนตามนักเรียนอัตรา 1:1 ใช้วิธีการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน จากการสุ่มตัวอย่างข้างต้นได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 719 คน จากนั้นใช้การเทียบสัดส่วนตามครูจริงในโรงเรียน และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครองต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 นำเครื่องมือที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนวัดท่าค้อย เป็นโรงเรียนนาร่องโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา นำเครื่องมือที่นำไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

(Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach.1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 พบว่า ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 พบว่า ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 พบว่า ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 พบว่า ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.1 เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลข้อมูล

ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจมาก	4	คะแนน
ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจปานกลาง	3	คะแนน
ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจน้อย	2	คะแนน
ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1	คะแนน

1.2 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

4.51 – 5.00 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจในระดับ มาก

2.51 – 3.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/การดำเนินงาน/ความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินบริบทของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินบริบทของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ด้านบริบท	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ
1. โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สู่การปฏิบัติ	4.53	0.74	มากที่สุด	1
2. โรงเรียนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิด วิเคราะห์	4.48	0.71	มาก	2
3. โรงเรียนจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ	4.41	0.65	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ระดับโรงเรียน	4.28	0.73	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน และแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา และภูมิปัญญาต่างๆ มาร่วมในการ บริหารจัดการเวลาเรียน และการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.33	0.66	มาก	4
6. ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม มีส่วนร่วมในการ ดำเนินการโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.24	0.62	มาก	6
เฉลี่ย	4.45	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินบริบทของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.74) รองลงมา โรงเรียนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.71) และโรงเรียนจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.65) ส่วนผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม มีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ด้านปัจจัยนำเข้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ	4.48	0.68	มาก	1
2. ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.42	0.77	มาก	2
3. ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.35	0.64	มาก	3
เฉลี่ย	4.38	0.59	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.68) รองลงมา ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.77) และครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.64) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

3. ผลการประเมินกระบวนการของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 3

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินกระบวนการของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
1. โรงเรียนศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.65	0.74	มากที่สุด	1
2. โรงเรียนกำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจตรงกัน	4.61	0.76	มากที่สุด	2
3. โรงเรียนสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา	4.49	0.85	มาก	5
4. โรงเรียนวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ	4.57	0.79	มากที่สุด	3
5. โรงเรียนปรับและออกแบบตารางเรียนที่เอื้อต่อการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ตามแนวทางบริหารจัดการเวลาเรียนที่ลดเวลาเรียนและเพิ่มเวลารู้โดยแนวทางการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และใช้ชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ประกอบการดำเนินงาน	4.52	0.82	มากที่สุด	4
6. โรงเรียนออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่หรือเลือกจากกิจกรรมในชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” หรือจากสื่อและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	4.46	0.88	มาก	6
7. โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมตามตารางเรียนที่กำหนด	4.34	0.79	มาก	8
8. โรงเรียนนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.00	0.75	มาก	16
9. โรงเรียนจัดเวทีเสวนาทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) นำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.68	มาก	11
10. โรงเรียนสรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	4.05	0.63	มาก	14

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ด้านกระบวนการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ
11. โรงเรียนศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	4.65	0.74	มากที่สุด	1
12. ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับความสนใจ ความถนัดและความต้องการ จำแนกเป็น ระดับชั้นเรียน และเป็นรายบุคคล	4.27	0.76	มาก	9
13. ครูร่วมเสวนา ทบทวนหลังการปฏิบัติ และนำผลมาพัฒนาการจัด กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.74	มาก	12
14. ครูประเมินและพัฒนานักเรียนเต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน	4.09	0.85	มาก	13
15. ครูร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง	4.22	0.82	มาก	10
16. ครูจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยเน้น การสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.44	0.79	มาก	7
17. ครูรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.03	0.77	มาก	15
เฉลี่ย	4.35	0.66	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การประเมินกระบวนการของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.74) รองลงมา โรงเรียนกำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจตรงกัน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.76) และโรงเรียนวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.79) ส่วนโรงเรียนนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.75) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

4. ผลการประเมินผลผลิตของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 4

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลผลิตของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ด้านผลผลิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ
1. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.46	0.69	มาก	2
2. นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา	4.31	0.75	มาก	7
3. นักเรียนมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี	4.42	0.74	มาก	3
4. นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	4.40	0.77	มาก	4
5. นักเรียนมีความสามารถคิดอิสระแบบเปิดกว้าง (Growth Mindset)	4.25	0.64	มาก	8
6. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ได้	4.34	0.73	มาก	6
7. นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ	4.50	0.82	มาก	1
8. นักเรียนมีการประเมินตนเอง หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน	4.18	0.59	มาก	10
9. นักเรียนนำผลการประเมินไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.72	มาก	11
10. นักเรียนมีผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาต่างๆ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	4.37	0.58	มาก	5
11. นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้	4.22	0.55	มาก	9
เฉลี่ย	4.31	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การประเมินผลผลิตของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.82) รองลงมา นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.69) และนักเรียนมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.74) ส่วนนักเรียนนำผลการประเมินไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.72) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

4.1 ผลการประเมินผลกระทบ ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ ครูส่งเสริมให้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

นักเรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากการทำแบบฝึกและการท่องจำ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.78) รองลงมา ครูส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ และมีกำลังใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.76) และครูส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนครู ชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69) ส่วนนักเรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง เพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบองค์ความรู้ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.73) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินประสิทธิผล นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนฝึกฝน พัฒนาเพิ่มพูนความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.71) รองลงมา นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามตารางเรียน และวิธีการเรียนรู้ที่กำหนดอย่างกระตือรือร้น ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.77) และนักเรียนสนองตอบต่อกิจกรรมเต็มตามศักยภาพ และขีดความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.69) ส่วนนักเรียนนำผลการประเมินไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.79) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

4.3 ผลการประเมินความยั่งยืน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.83) รองลงมา ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.89) และผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.84) ส่วนผู้ปกครองประเมินความก้าวหน้าการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.74) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยการประเมินการบริหารโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) (Daniel L. Stufflebeam, 2003 อ้างถึงใน วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์, 2554 : 147-148) มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า การประเมินบริบทของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สู่การปฏิบัติ โรงเรียนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และโรงเรียนจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีดา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ศรีเศษมาตย์ (2550 : 79-85) ได้ทำการประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านดอนกลอยหนองยาง ปีการศึกษา 2552 ด้านบริบทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า วัตถุประสงค์ของโครงการเหมาะสมกับนโยบายและความต้องการของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ 1 วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 2 บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 3 กับนโยบายและความต้องการข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา ไชโย (2551 : 85-86) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราชมรรค์ อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า มีความเหมาะสม/เพียงพอ อยู่ในระดับมากทุกโครงการ มีรายการที่มีความเหมาะสม/เพียงพอในระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนของผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน

3. ด้านกระบวนการ พบว่า การประเมินกระบวนการของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนศึกษาวิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และชุดเอกสารกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กำหนดตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจตรงกัน และวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับ ศราวุธ เมื่อบสน (2554 : 79 - 86) ได้ทำการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ด้านกระบวนการ พบว่า การดำเนินงานภายในโครงการ การดำเนินงานตามแผน ความสามารถในการบริหารโครงการและการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต พบว่า การประเมินผลผลิตของการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ มีความสามารถด้านการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนักเรียนมีความสามารถด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555 : 204 - 208) ได้ทำการประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นเลิศวิชาการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อยู่ในระดับมาก และมีกิจกรรมที่นักเรียนและครูจัดขึ้นเพื่อบริการสังคมด้วยจิตสาธารณะ อย่างหลากหลาย รวมถึงได้รับรางวัลจากการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติมากขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

4.1 ผลการประเมินผลกระทบ

4.1.1 ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากการทำแบบฝึกและการท่องจำ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ มีกำลังใจในการเรียนรู้ และ ครูส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ครู ชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติกิจกรรม ตามวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมนอกห้องเรียนครอบคลุมทั้ง 3 หมวด ได้แก่หมวดสร้างเสริมสมรรถนะและการเรียนรู้ หมวดสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม และหมวดสร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีพ และทักษะชีวิต ซึ่งเชื่อว่ากิจกรรมทุกกิจกรรมตอบโจทย์ Head (สมอง) Heart (หัวใจ) Hand (มือ) ตามแต่ละช่วงวัยของผู้เรียนทั้งสิ้น

4.1.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกฝนพัฒนาเพิ่มพูนความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามตารางเรียนที่จัดให้หลากหลาย วิธีการเรียนรู้ที่กำหนดอย่างกระตือรือร้น นักเรียนสนองตอบต่อกิจกรรมเต็มตามศักยภาพ และขีดความสามารถของตนเอง และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

4.1.3 ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองได้ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ทั้งมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพราะอยากเห็นบุตรหลานเติบโตเป็นเด็กดี มีคุณภาพ มีทักษะรอบด้าน มีความรู้พื้นฐานการประกอบสัมมาชีพเลี้ยงตนเองได้ เป็นกำลังของครอบครัว และประเทศชาติต่อไป

4.2 ผลการประเมินประสิทธิผล พบว่า

4.2.1 โครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

4.2.2 ผลลัพธ์ของโครงการ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ได้น้อมนำพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้มีการนำองค์ 4 แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นเทคนิคในการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้เก่งมากขึ้นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังการจัดกิจกรรม (4 H) ได้แก่ 1. Head : กิจกรรมพัฒนาสมอง 2. Heart : กิจกรรมพัฒนาจิตใจ 3. Hand : กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต 4. Health : กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ

4.3 ผลการประเมินความยั่งยืน พบว่า

4.3.1 การดำเนินโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จะมีความยั่งยืนหากมีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมน้อย ทำให้มีผลต่อการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ครูผู้สอน ต้องรายงานผลการจัดกิจกรรมตามสภาพจริงเพื่อทราบถึงปัญหาที่แท้จริง ไม่เพียงแต่ประเมินให้ผ่าน ๆ ไปเท่านั้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

4.3.2 พัฒนาการของนักเรียนในโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” พบว่า นักเรียนฝึกฝน พัฒนาเพิ่มพูนความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียน การติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ชุมชน เห็นได้จากปฏิริยาการเข้าร่วมกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนาน รู้จักคิด วิเคราะห์

4.3.3 กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีความเชื่อมโยงกันระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ทั้งบ้าน วัด สถานประกอบการ สถานที่ราชการ และหน่วยงานอื่น ๆ เป็นการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โครงการจึงมีการดำเนินอย่างต่อเนื่อง ในปีการศึกษา 2559

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบริบท ควรมีการประเมินหลักสูตรลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้อย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้เกิดการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน อยู่เสมอ

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการจัดซื้อ จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างพอเพียงและเหมาะสม

1.3 ด้านกระบวนการ ควรมีการทบทวนปรับปรุงข้อกำหนดต่าง ๆ ของหลักสูตรที่เป็นข้อจำกัดในการจัดทำหลักสูตรลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเวลาเรียนในส่วนของเวลาเรียนเพิ่มเติมจากในชั่วโมงเรียน ซึ่งนักเรียนในบางกิจกรรมที่ต้องใช้เวลานานจึงจะฝึกให้เกิดทักษะ ความชำนาญและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีเวลาเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านผลผลิต ควรมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เป็นระยะสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อให้คำแนะนำข้อมูลย้อนกลับ และให้การช่วยเหลือได้ทัน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2.2 ควรประเมินการบริหารโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แบบบูรณาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารโครงการของโรงเรียนทุกโครงการเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ. (2554). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลางอำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปรัชญา ไชโย. (2551). *การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราษฎร์บำรุง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1*. รายงานผลการวิจัย โรงเรียนหนองบัวราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1.
- ปรีดา ศรีเศษมาตรย์. (2550). *การประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์. (2554). *การวางแผนและประเมินผลโครงการแบบมุ่งเน้นผลงานในภาครัฐ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). *การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศราวุธ เมือบสน. (2554). *การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558ก). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2558ข). *คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing*. (3rd ed). New York: Harper & Row.